

Rapport fra prosjektet "Ny jobb etter nedleggelse"

Jobbsøkerreisen – erfaring fra ansatt til jobbsøker på Ringerike

Menova AS 2016

Ridder for
Ringerikeregionen

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Ringerike
kommune

Fellesforbundet

MENOVA
JOBBJELPEREN

FOLLUM FABRIKKERS
HJELPEFOND

Undesøkelsens bakgrunn

- **Nedleggelse tre hjørnestensbedrifter**
 - Constructor Norge AS, Norske Skog Follum AS og Huhtamaki Norway AS
 - Over 500 mistet jobbene sine
- **Politisk initiativ**
 - Hva skjedde med de som ble rammet mht. arbeidsdeltakelse og jobbsøkererfaring
- **Samarbeidsprosjekt**
 - Ringerike kommune, NAV, lokale fagforeninger, Menova
 - Utført i samråd med forskningsstiftelsen Fafo
 - Finansiert av Follum Fabrikkers Hjelpfond, Rådet for Ringeriksregionen, Buskerud Fylkeskommune og Menova

Mål med prosjektet

- **Kunnskapsoppbygging**
 - Hvilke erfaringer sitter de som mistet jobbene, igjen med?
 - Hvilken bistand og hjelp var nyttig?
 - Hvilke forbedringer kan anbefales ved fremtidige omstillinger i arbeidsmarkedet?
- **Karriereveiledning**
 - Gi praktisk hjelp til de som ønsket det, i form av karriereveiledning

Gjennomføring

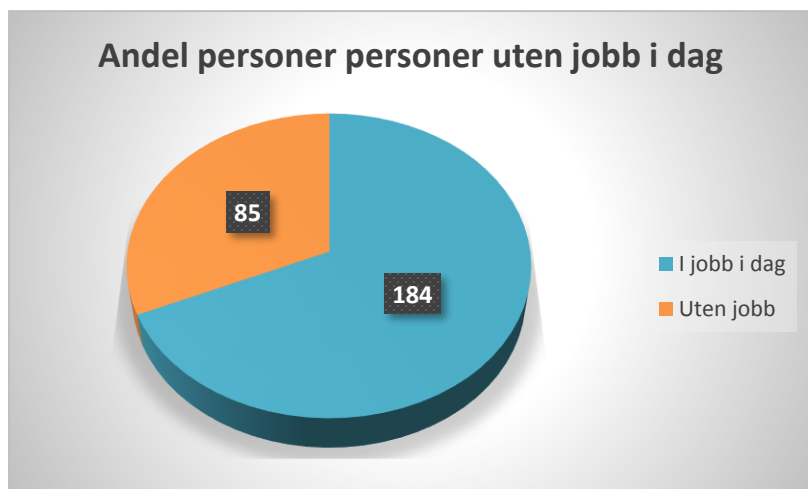
- Ble gjennomført i flere faser:
 - Planlegging og utarbeidelse av undersøkelsen
 - Kartlegging av og kontakt potensielle deltakere
 - Telefonintervjuer (strukturerte, standardiserte)
 - Karriereveiledning (deltagende observasjoner)
 - Dybdeintervjuer (strukturerte)
 - Analyse av data
 - Utarbeide konklusjoner og forslag til tiltak

Deltakere i tall

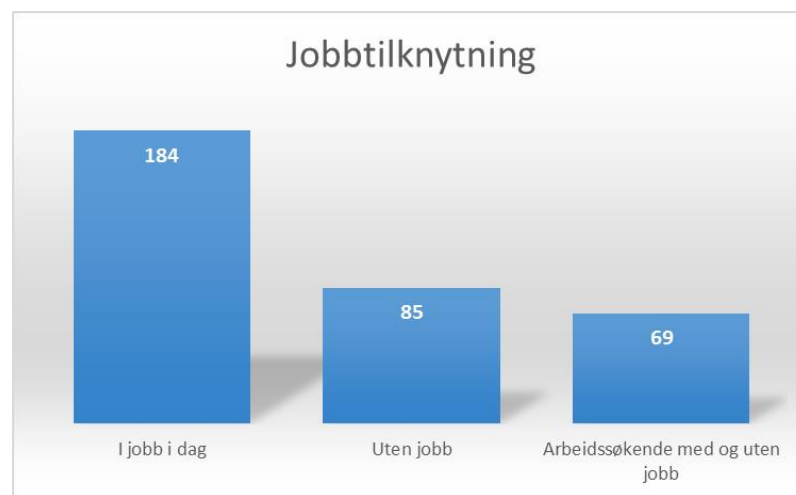
- Oppsagte totalt: 531
- Deltakere i telefonintervjuer: 320
- Intervjuer som kunne benyttes videre: 269
- Tilbudt karriereveiledning: 320
- Takket ja til karriereveiledning: 86
- Gjennomførte karriereveiledning: 49
- Gjennomførte dybdeintervjuer: 12

Funn fra undersøkelsen

Jobbstatus

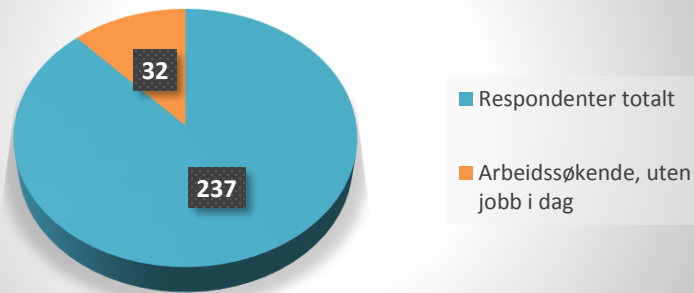
Jobbtilknytning

Datagrunnlag: 269 personer

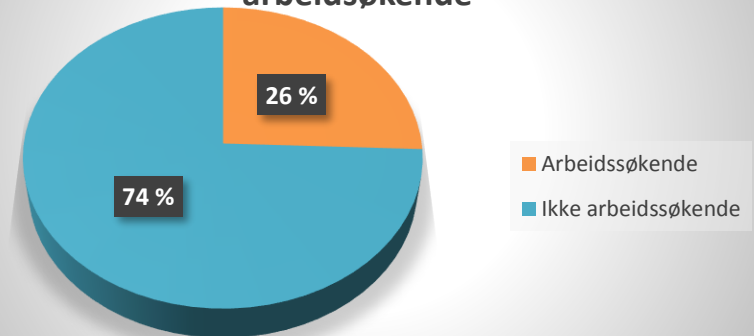
Mange oppfatter seg som jobbsøkende

Andel jobbsøkende uten jobb i dag

Ca. 12% er både uten arbeid og oppfattet seg som jobbsøkende

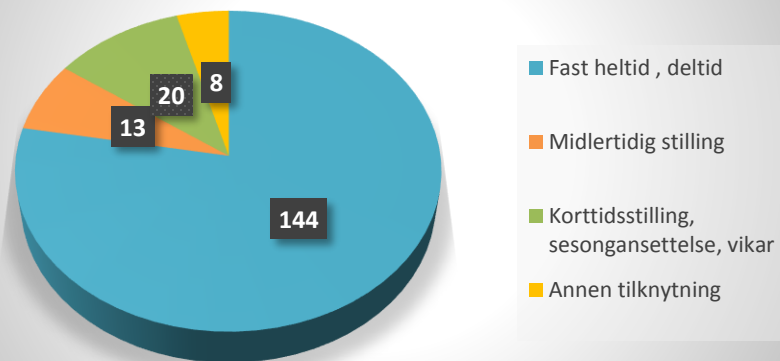
Fordeling arbeidssøkende - ikke arbeidssøkende

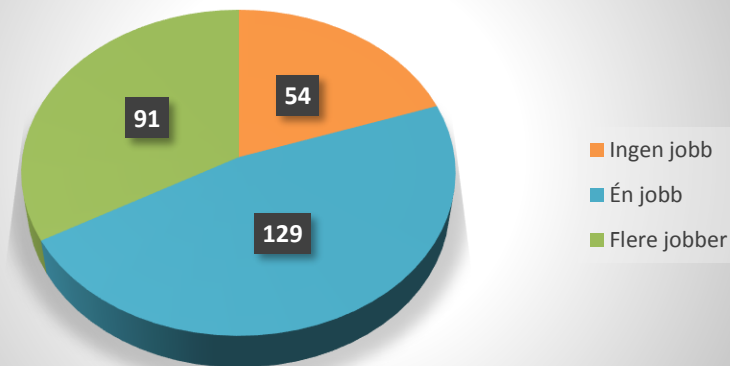
Ca. 26% av alle de spurte oppfattet seg som jobbsøkende

Arbeidstilknytning

Type arbeidstilknytning

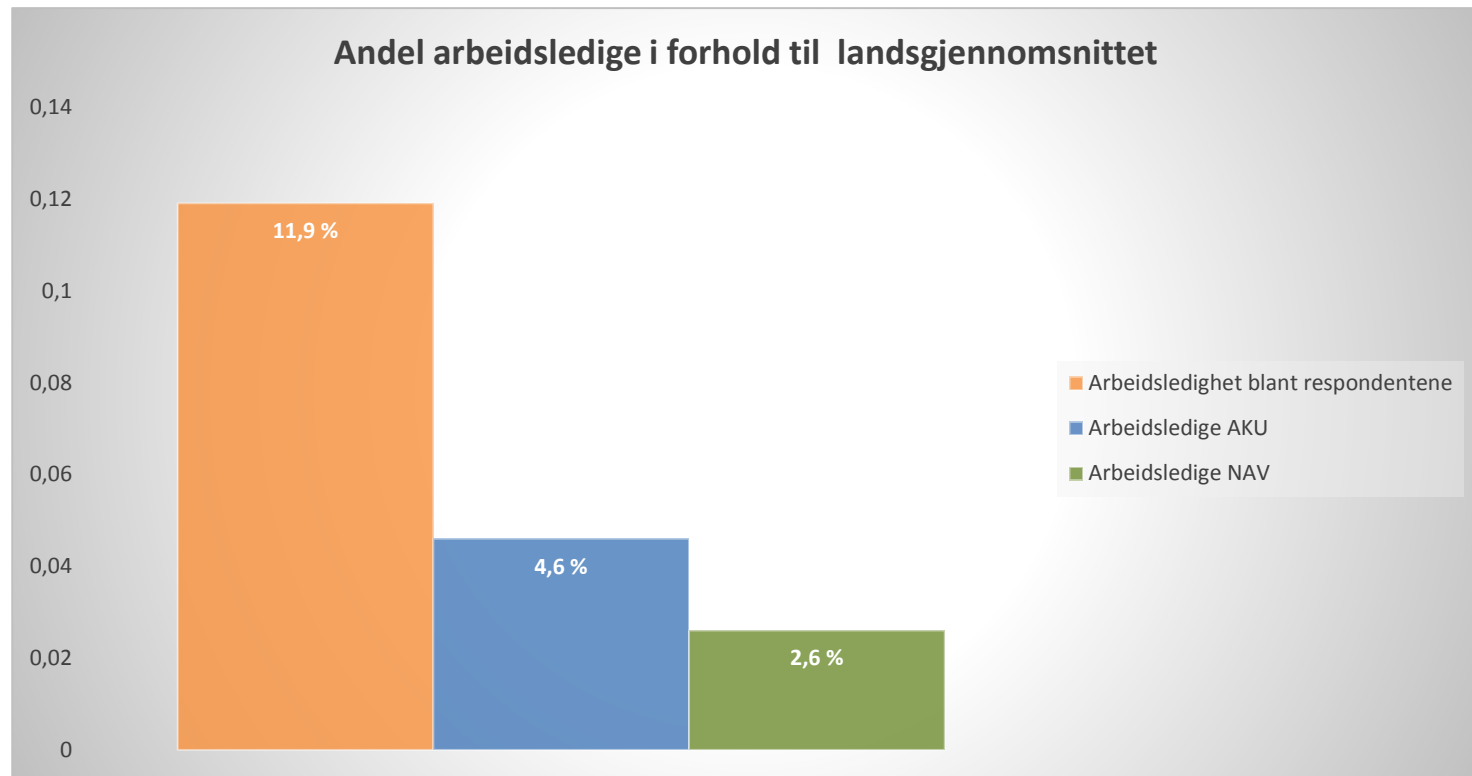

Antall jobber siden nedleggelsen

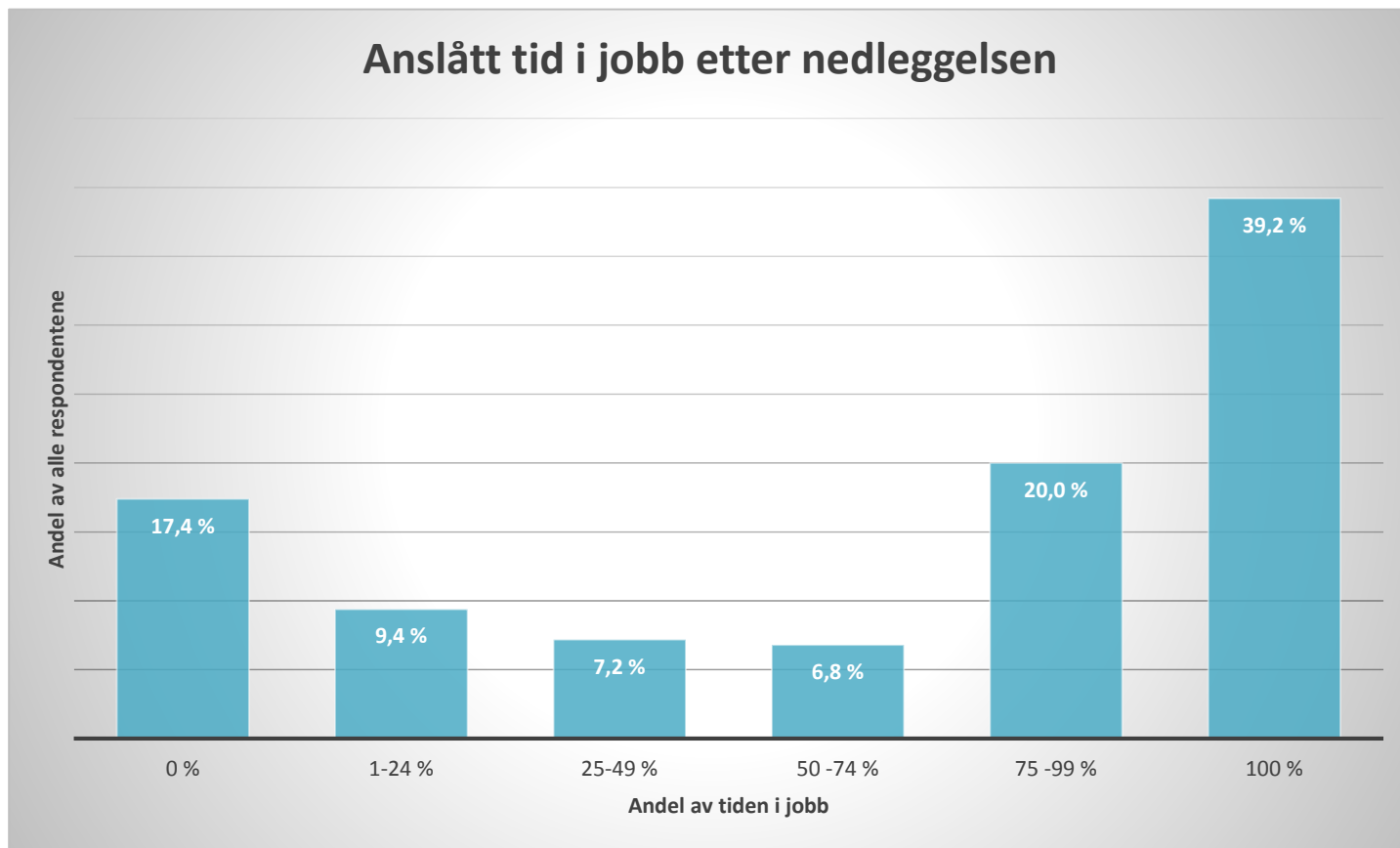
De fleste er i fast jobb i dag, men en arbeidssituasjonen er eller har vært usikker for mange.

Undersøkelsen viser høye ledighetstall

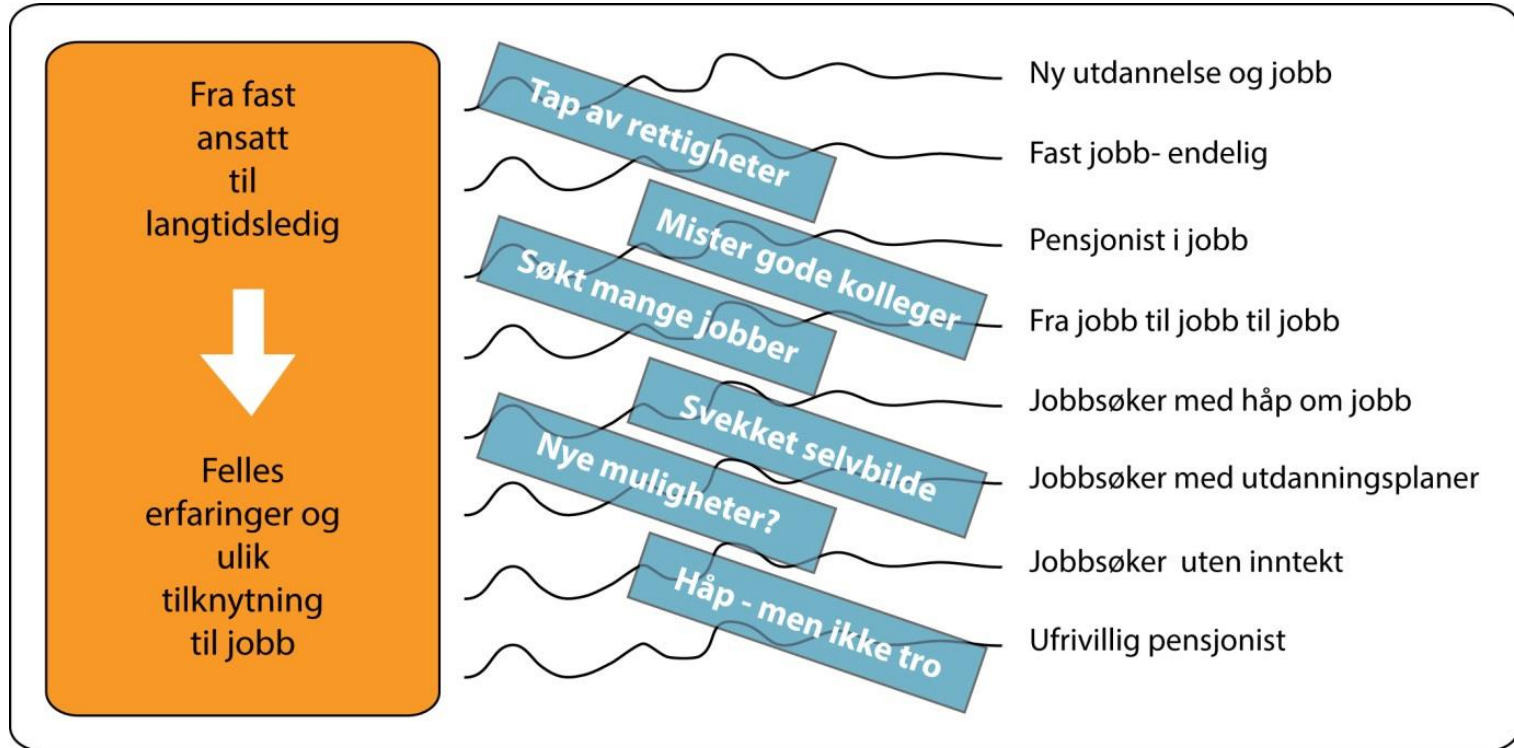
Arbeidsledige etter nedleggelse sammenliknet med NAV-tall og AKU-tall

Mange har gått mye ledig

Anslått tid i jobb fra nedleggelsen til undersøkelsestidspunktet

Jobbsøkerreisen

Dybdeintervjuene med 12 personer gav god innsikt i utfordringene etter nedleggelsene

Hovedfunn basert på deltakernes opplevelser

- De eldre hadde større problemer med å få jobb enn de yngre
- Noen seniorers problemer ble forsterket ved tap av rettigheter til avtalefestet pensjon (AFP)
- Noen seniorers problemer ble forsterket ved tap rett til arbeidsledighetstrygd etter 104 uker
- Mange følte seg presset til å pensjonere seg
- De med lav formell/bedriftsintern kompetanse slet mest
- Mange hadde lav basiskompetanse noe som vanskeliggjorde søkeprosessen
- Mange fikk ikke grep om dagens jobbsøkerprosesser

Hovedfunn basert på deltakernes opplevelser

- Det at mange ble ledige samtidig, gjorde det ekstra vanskelig for de med høy alder, dårlig helse og lav formalkompetanse
- Problemene med å komme inn på arbeidsmarkedet avtok ikke over tid – de økte
- Tilbudene om hjelp var ikke tilpasset individuelle behov
- Behov for individuell hjelp økte over tid
- Karriereveiledning virker positivt inn på de jobbsøkende

Hovedfunn basert på deltakernes opplevelser

- Undersøkelsen viser at det er en gruppe mennesker som er spesielt utsatt ved en nedleggelse. Disse kan avdekkes på forhånd med en god kartlegging av kriteriene:
 - Alder
 - Helseproblemer
 - Basiskompetanse innen lesing, skriving og data
 - Grad av dokumenterbar formalkompetanse
 - Kjennskap til dagens jobbsøkerprosesser

Hovedfunn karriereveiledning

- Er like viktig for de med lav formell kompetanse som for de med høy
- Gir de som har vært lenge borte fra arbeidslivet, en «kick start»
- Faktisk informasjon om det lokale jobbmarkedet og ledige jobber er en viktig del av karriereveiledningstilbudet
- 13 person er kommet i ny jobb etter gjennomført karriereveiledning

Mulige tiltak basert på tilbakemeldinger

- Systematisk kartlegging for å avdekke utsatte enkeltpersoner og grupper
- Regelmessig oppfølging av de som har størst utfordringer
- Etablering av en utvidet beredskapsgruppe
- Skape kompetansehevende jobb-/aktivitetsarenaer
- Endre lover og regler som oppfattes som urettferdige
- Endre lover og regler som tydeliggjør og styrker arbeidsgiveres ansvar ved nedleggelse av

Mulige tiltak basert på tilbakemeldinger

- Ytterligere styrking av karriereveiledningstilbudet på Ringerike
- Stimulere til at personer skaffer seg nødvendig basiskunnskaper og yrkesrettet kompetanse
- Jobbsøkerkurs for seniorer
- Bevisstgjøre arbeidsgivere om viktigheten av tilbakemeldinger
- Styrke økonomisk rådgivning til de som mister jobb
- Styrke økonomisk rådgivning til de som mister jobb

Sluttord fra styringsgruppen

Styringsgruppen opplever at prosjektet har framskaffet interessant kunnskap og gode tilbakemeldinger, som fortjener både diskusjon og videre arbeid for å finne mer fakta og gode løsninger på særlig tre problemstillinger:

- Om en bedre koordinering av planer og aktiviteter mellom NAV, kommuner, fylke, utdannelseinstitusjoner, fagforeninger, arbeids- og inkluderingsbedrifter og næringslivet vil kunne gi et langt bedre og mer effektivt tilbud om målrettet kompetanseheving for å øke muligheten for yrkesmessig mobilitet. Det er et paradoks at det er flere tilbud om å skaffe seg akademisk videreutdanning som er mulig å kombinere med jobb og et voksent liv, enn det er tilbud om innenfor yrkesrettet kompetanseutvikling.
- Når man mister arbeidet etter fylte 55 er det ikke lett å få ny jobb. Mange seniorer trenger ekstra hjelp for å lykkes i et arbeidsmarked som er svært annerledes enn det markedet de fikk jobb i ved karrierestart. Utfordringene med å få seniorer ut nye jobber vil bli enda større i årene som kommer fordi det trolig er langt flere som trenger denne bistanden, blant annet ut fra ønsket om at personer må være aktive lengre i yrkeslivet.
- Det er regler i forbindelse med pensjoner og støtteordninger som oppleves sterkt urettferdige og lite sosiale.